

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

Ministarstvo održivog razvoja i turizma

NAZIV PROPISA

Predlog Nacionalne strategije biodiverziteta sa akcionim planom za period 2016-2020

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predloženim aktom rješavaju se problem očuvanja biodiverziteta kroz mjere predviđene akcionim planom za period 2016-2020. Strategija daje nov, konceptualni pristup baziran na potrebi da se doprinese ključnim oblastima za realizaciju strategije kao što su edukacija, komunikacija, podizanje svijesti u oblasti biodiverziteta i efikasnija integracija zaštite biodiverziteta u druge sektorske politike i aktivnosti. Na Desetoj Konferenciji ugovornih strana potpisnica Konvencije o biodiverzitetu (COP 10), održanoj u Nagoji, Japan 2010.godine, definisano je 20 novih (Aichii) ciljeva koje bi trebalo postići najkasnije do 2020.godine. U skladu sa tim, pripremljen je dokument kojim će se, u narednom petogodišnjem periodu, postići realizacija nacionalnih ciljeva u skladu sa pomentim globalno postavljenim ciljevima. Na te ciljeve Crna Gora se obavezala postajući "strana ugovornica" Konvencije o biodiverzitetu i njene ratifikacije (preuzimanje sukcesijom 3.juna 2006. godine).

-Iako je biodiverzitet Crne Gore očuvan u značajnoj mjeri, određeni faktori ga ugrožavaju i mogu dovesti do njegove degradacije. Tu spadaju prije svega, urbani razvoj sa izgradnjom prateće infrastrukture čije posljedice se mogu najviše vidjeti u izmijenjenim stanišima ekosistema primorskog regiona, kao i u šumskim ekosistemima zbog prekomjerne eksploatacije. Takođe, neadekvatni tretmani otpadnih voda i čvrstog otpada predstavljaju značajne uzročnike ugrožavanja kvaliteta voda, zemljišta, kopnenog i akvatičnog biodiverziteta. I iako nema tačnih procjena o uticaju introdukovanih i invazivnih vrsta na ekosisteme i autohtone vrste, indikativne procjene ukazuju da postoji opasnost od njihovog širenja na teritoriji naše zemlje.

-Posljedice su degradacija biodiverziteta što može dovesti i do potpunog gubitka pojedinih vrsta, što opet ima duboke i direktne posljedice po ekosisteme u lancima ishrane. Osim direktnih, ugrožavanjem biodiverziteta doći će do indirektnih posljedica odnosno, smanjivanja usluga ekosistema koje uključuju proizvodnju hrane, izvore energije, usluge regulisanja i podrške itd.

-Negativan uticaj degradacije biodiverziteta odraziće se na cjelokupno stanovništvo Crne Gore, kao i dalje, na evropsku populaciju smanjenjem brojnosti ili iščezavanjem pojedinih biljnih i životinjskih vrsta od evropskog značaja.

-Crna Gora, kao potpisnica Konvencije o biodiverzitetu ima obavezu da izradi nacionalne strategije, planove ili programme za održivo korišćenje biodiverziteta (član 6 Konvencije). S druge strane, kao zemlja kandidat za članstvo u EU ima obavezu očuvanja na nacionalnom nivou vrsta od evropskog značaja koje se nalaze na aneksima Direktive o staništima i Direktive o pticama.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

-Dokument ima za cilj potvrđivanje strateške oprediljenosti Crne Gore u oblasti očuvanja i održivog korišćenja biodiverziteta. Osim politike na nacionalnom nivou, ovim dokumentom će biti usklađeni akcioni planovi za biodiverzitet na lokalnim nivou, koje shodno zakonu, su o obavezi da donesu lokalne samouprave.

-Osim Zakona o zaštiti prirode određeni sektorski zakoni (Zakon o šumama i Zakon o morskom ribarstvu i marikulturi) direktno su vezani za zaštitu komponenti biodiverziteta. Takođe, usvajanjem Deklaracije o ekološkoj državi Crnoj Gori, Crna Gora je stavila biodiverzitet visoko na listu prioriteta, što potvrđuje i donošenje Nacionalne strategije održivog razvoja Crne Gore (2007) i Prve Strategije biodiverziteta sa akcionim planom (2010). Pored navedenih ključnih, postoji veliki broj i drugih strateških dokumenata koji utvrđuju politiku i planove razvoja u specifičnim oblastima i imaju direktan uticaj na životnu sredinu i biodiverzitet Crne Gore (Prostorni plan Crne Gore, Prostorni plan za područja posebne namjene, Strategija razvoja energetike, Strategija razvoja šumarstva, itd.).

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

-Zakonom o zaštiti prirode (Sl.list 51/08 i 62/13) predviđena je izrada Stategije biodiverziteta sa akcionim planom, kao jednog od osnovnih instrumenata zaštite prirode (član 10). Istim zakonom predviđena je izrada Izvještaja o implementaciji mjera iz akcionog plana, a definisane su i obaveze lokalne samouprave u pogledu izrade lokalnih akcionih planova za biodiverzitet, kao i sadržaj tih planova.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

-Donošenjem Nacionalne strategije biodiverziteta sa akcionim planom za period 2016-2020 potvrđiće se strateško opredeljenje države po pitanju potrebe očuvanja biodiverziteta. Na osnovu identifikovanih prepreka i nedostataka u implementaciji Strategije za prethodni period (2011-2015), kroz izradu ovog dokumenta usvojen je nov pristup koji unapređuje odnos ka ispunjenju globalno postavljenih (Aichii) ciljeva kroz re-definisanje strateških ciljeva i mjera.

- Primjena dokumenta neće izazvati troškove za građane i mala i srednja preduzeća, ali je potrebno izdvojiti određena sredstva za realizaciju mjera i aktivnosti predviđenih akcionim planom, a koja će se obezbijediti uglavnom iz projekata, međunarodnih izvora, grantova i slično.

-Pozitivne posljedice sprovođenja mjera i aktivnosti za očuvanje biodiverziteta ogledaju se u povećanju ekonomske vrijednosti biodiverziteta i usluga koje on pruža, a koje su na osnovu određenih komponenti biodiverziteta i povezanih ekosistemskih usluga u crnogorskoj ekonomiji u 2011.godini procijenjene na 982 miliona eura (Emerton, 2013).

-Da, predloženi dokument posredno utiče na promovisanje razvoja novih tržišnih subjekata, kao i zelene ekonomije u zaštićenim područjima.

-Za primjenu predloženg dokumenta ne postoje biznis barijere. Dokument neće prouzrokovati dodatna opterećenja administracije.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

-Za sprovođenje i realizaciju aktivnosti predviđenih akcionim planom Strategije 2016-2020. godine potrebna su određena sredstva, koja će se obezbijediti uglavnom iz projekata, međunarodnih izvora, grantova i slično.

-Ne.

-Ne.

-Ne.

-Ne.

-U okviru ovog akta nije rađena detaljna procjena troškova predloženih mjera i aktivnosti u akcionom planu.

-Ne.

-Ne.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

-U izradi strategije učestvovao je tim eksperata izabranih na tenderskoj proceduri koju je sprovodila Kancelarija UNDP-ja u Crnoj Gori- Centar za održivi razvoj.Na izradi dokumenta bili su angažovani i lokalni i strani konsultanti.

- U toku izrade ovog dokumenta održan je niz konsultativnih sastanaka sa svim relevantnim subjektima : Agencijom za zaštitu životne sredine, JP Nacionalni parkovi Crne Gore, Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja, JP za upravljanje morskim dobrom, itd.

-Dokument se od 30.jula do 30.avgusta nalazio na javnoj raspravi na internet stanici Ministarstva održivog razvoja i turizma, internet stranici e-uprave i internet stranici Arhus centra.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Prepreka za implementaciju propisa nema, jer se istim utvrđuju opšte obaveze i ciljevi zaštite i održivog korišćenja biodiverziteta u Crnoj Gori.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva jeste realizacija obaveza koje su predviđene Akcionim planom koji predstavlja skup mjera i aktivnosti za sprovođenje Nacionalne strategije biodiverziteta za period 2016-2020 sa utvrđenim rokovima za izvršenje i nosiocima poslova. Ministarstvo održivog razvoja i turizma odgovorno je za praćenje i evaluaciju sprovođenja dokumenta, kao i redovno izvještavanje Vlade Crne Gore o realizaciji mjera predviđenih Strategijom.

Podgorica,4.11.2015. godine

MINISTAR

Branimir Gvozdenović

